

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5. Vtrum quælibet persona possit assumere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

Super Quaestione
3. articulum quaestio
1100.

Titulus clarus est, nihil aliud apponendo, quam titulus sonet, quod dico, quia non queritur, an simul poterit alia persona eandem naturam assumere, sed simpliciter, an poterit assumere: ad quod verificandum non requiritur similitudo: sed sufficit, quod sicut solus filius est incarnatus, ita solus Pater fuisse incarnatus, aut solus Spiritus sanctus.

Art. 2. huius
quaest.

3. dist. 1. q. 2.
art. 3.

In corpore articuli unica est conclusio responsiva quaestio affirmativa: Pater uel Spiritus sanctus potuit carnem assumere, sicut & Filius. Probatur divina uirtus potuit naturam humanam unire personae Patris uel Spiritus sancti, sicut uniuertit eam personae Filij, ergo Pater uel Spiritus sanctus potuit carnem assumere. Antecedens probatur syllogistice. Virtus indifferenter se habens ad plura, potest ad quodlibet eorum suam actionem terminare: sed uirtus diuina indifferenter se habet ad omnes personas, ergo Maior manifestatur ex potentia rationali: Minor uero & ex parte uirtutis, quia uirtus diuina communiter & indifferenter se habet ad omnes personas: & ex parte personarum, quia communis ratio personalitatis omnium personarum eadem est, hoc est uirtus est rationis: quoniam quilibet diuina persona est persona diuina hac ratione, quia subsistit incommunicabiliter in diuina natura: licet proprietates personales, quibus subsistunt, sint distinctae: sicut quilibet homo una & eadem ratione est persona: quia scilicet subsistit in natura humana, quamuis alia sit personalitas mea & alia illius. Consequenter autem probatur: quia cum assumptio duo im-

7. p. q. 43. ar.
4. & q. 22.
art. 3.

Art. 1. huius
quaest.

AD TERTIUM dicendum, quod assumptio quae fit per gratiam adoptionis, terminatur ad quandam participationem diuinae naturae secundum assimilationem ad bonitatem illius, secundum illud 2. Pet. 1. Vt diuinae confortes naturae &c. Et ideo huiusmodi assumptio communis est tribus personis, & ex parte principij & ex parte termini: sed assumptio, quae est per gratiam unionis, est communis ex parte principij, non autem ex parte termini, ut dictum est.

ARTICVLVS V.

Utrum qualibet persona diuina potuerit humanam naturam assumere.

AD QUINTUM sic proceditur. **U**trum nulla alia persona diuina potuerit humanam naturam assumere, praeter personam Filij. Per huiusmodi assumptionem factum est, quod Deus sit filius hominis: sed inconueniens esset, quod esse filij hominis conueniret Patri, uel Spiritui sancto: hoc enim uergeret in confusionem diuinarum personarum, ergo Pater uel Spiritus sanctus carnem assumere non potuit.

¶ 2. Praet. Per incarnationem diuinam homines affectu sunt adoptionem filiorum, secundum illud Rom. 8. Non accepistis spiritum seruitutis iterum in timore, sed spiritum adoptionis filiorum: sed filiatio adoptiua est participata similitudo filiationis naturalis, quae non conuenit nec Patri nec Spiritui sancto: unde ad Rom. 8. Quos praesciuit, & praedestinauit conformes fieri imaginis filij sui, ergo uidetur, quod nulla alia persona potuerit incarnari, praeter personam filij.

¶ 3. Praet. Filius dicitur missus & genitus natiuitate temporali, secundum quod incarnatus est: sed patri non conuenit mitti, qui etiam est innascibilis, ut in prima parte habitum est. Ergo saltem persona patris non potuit incarnari.

SED CONTRA est, quod quicquid potest Filius, potest Pater & Spiritus sanctus, alioquin non esset eadem potentia trium personarum: sed Filius potuit incarnari, ergo similiter Pater & Spiritus sanctus.

RESPON. Dicendum, quod sicut dictum est, assumptio duo importat. Primum actum assumptis, & terminum assumptionis: principium autem actus est uirtus diuina; terminus autem est persona. Uirtus autem diuina communis est in differ-

reter se habet ad omnes personas: eadem etiam est communis ratio personalitatis in tribus personis, licet proprietates personales sint differentes. Quicumque autem uirtus aliqua indifferenter se habet ad plura, potest ad quodlibet eorum suam actionem terminare: sicut patet in potentibus rationalibus, quae se habent ad opposita, quorum utrunque agere possunt. Sic ergo diuina uirtus potuit naturam humanam unire personae Patris uel Spiritus sancti, sicut uniuertit eam personae Filij: & ideo dicendum, quod Pater uel Spiritus sanctus potuit carnem assumere, sicut & filius.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod filiatio temporalis, qua Christus dicitur filius hominis, non constituit personam ipsius, sicut filiatio aeterna: sed est quiddam consequens natiuitatem temporalem. Unde si per hunc modum nomen filiationis ad Patrem uel Spiritum sanctum transferretur, nulla sequeretur confusio diuinarum personarum.

AD SECUNDUM dicendum, quod filiatio adoptiua est quaedam participata similitudo filiationis naturalis: sed fit in nobis appropriatae ad patrem, qui est principium naturalis filiationis, & per donum Spiritus sancti, qui est amor Patris & Filij, secundum illud Gal. 4. Misit Deus spiritum filij sui in corda nostra clamantem, Abba, pater: & ideo sicut filio incarnato, adoptiuam filiationem accepimus ad similitudinem filiationis naturalis eius, ita Pater incarnato adoptiuam filiationem recipere potest ab eo, tanquam a principio naturalis filiationis, & a Spiritu sancto tanquam a nexu communi Patris & Filij.

AD TERTIUM dicendum, quod patri conuenit esse innascibile secundum natiuitatem aeternam, quod non excluderet natiuitatem temporalem. Mitteri autem dicitur filius Dei secundum incarnationem, eo quod non est ab alio, sine quo incarnatio non sufficeret ad rationem missionis.

ARTICVLVS VI.

Utrum plures personae diuinae possint assumere unam numero naturam.

AD SEXTUM sic proceditur. **U**trum plures personae diuinae non possint assumere unam, & eandem numero naturam. Hoc enim supposito, aut essent unus homo uel plures: sed non plures: sicut enim una natura diuina in personis pluribus non patitur esse plures Deos,

portet, scilicet actum & terminum, principium actus est uirtus diuina, terminus uero persona: ex hoc enim quod utrumque concurrere possent in qualibet persona, antecedens dicitur, consequens est quod quilibet persona potest assumere, quod conclusio dicit. Vbi nota, quod hoc, quod pro probatione consequentiae ex principio corporis articuli allatum est, potest aliter introduci, ut scilicet uelut suppositio quaedam ministrans requisita ad posse assumere, & ad quae resolutio oportet potentem assumere, scilicet in uirtutem diuinam & personalitatem. Et sic formatur syllogismus, ut supra ad probandum antecedens, & consequentia relinquuntur per se nota.

Super Quaestione
1. articulum sex-
tum.

Titulus articuli ex iam dictis patet intelligendus de personis diuinis secundum suas personalitates proprias, ut ab inuicem distinguuntur: potest siquidem dupliciter intelligi, an plures personae diuinae possint unam & eandem naturam assumere. Primum, loquendo de personis, ut conueniunt in natura diuina, hoc est secundum quod sunt unus Deus, & in hoc sensu quaestio superius discussa est. & hic non queritur. Secundum, loquendo de personis, ut ab inuicem propriis personalitatibus distinguuntur, ita quod qualibet persona trahat naturam illam ad suam propriam personalitatem, sic ut non pertinetur in alia ex hoc quod personatur in una, & e contra, sed pertinetur in una, ut distinguitur ab alia. Cuius oppositum accideret, si hic Deus primo incarnatus esset: quoniam una & eadem ratione qualibet persona diceretur incarnata, scilicet

Artic.
quaest.

Dama.
c. 3.
lib. 1.
11. 13.
collig.

3. dist.
art. 4.